

Meie Aeg

KRISTLIK BÜLLETÄÄN

NR. 3 (21)

1992

4. AASTAKÄIK

Mis on õige hind?

Tahaks küll teada! Kui üldse veel hindadest rääkida, siis õigetest! Kõrvad kumisevad viimasel ajal nägunii maailmaturu hindadest, turumajandusest, hinnapoliitikast, tootmisele ja palkadele mittevastavatest hindadest, spekulatsioonist ja muust sellisest.

Hinnad tõusevad ja langevad. Vahel ei jõua hingeigi tõmmata ega silmi uskuda. Hindava pilguga möödame võõrast ja tuttavat.

Kõigel on hind. Ka elul. Elu hind on lootus. Õeldakse: „Võta ära toit ja inimene sureb tasapisi nälga. Võta ära lootus ning inimene langeb järk-järgult sügavasse masendusse, kaotab tegutsemisvõime ja elutahte.”

Inimese Looja teab seda. Tema tahab alati anda lootust. Lootust iga päeva jaoks — elule, õnnelikkusele, võidukusele. Kuid Ta teab, et sellisest lühiajalisest lootusest üksi ei piisa. Sügaval südamepõhjas vajab iga inimlaps põhjapanevat, mõtestatavat, kõigele ette-tulevale vastupidavat lootust.

Sellepärast sai inimese „ast inimese Lunastaja. Tema teab, et „suurim probleem, millega meid

igauks oma elus varem või hiljem silmitsi seisab, on see, mis vaatab meile vastu peeglist. Meie põhiprobleemiks on patt — sellest tulenevalt mure, väsimus, süütunne, hirm... Ei ole ühtki riiki, ühtki maad, ühtki tänavat, ühtki inimsüdan, kus poleks pattu.

Lahendada patuprobleem tähendab lahendada kõik. Kuid see nõuab rohkemat kui keskkonnavahetust, rohkemat kui suudab teha kasvatus, kõlblus või poliitiline idealism. Patune vajab rohkemat kui usklikkuse välist vormi. Ta vajab puhastamist, uueks saamist — lunastust. Ja siin on ta sõltuv kellestki teisest — Temast, kes maksis inimese eest kõrgeima hinna.” (D. Marshall).

Inimene vajab igapäevast usaldavat lävimist oma Looja ja Lunastajaga. Ta vajab armastavat kuuletumist Temale. Ainult nii saab inimese jaoks toimima hakata lunastus. Lunastus on tõelise lootuse tõdenemistagatis.

Ent siis, kui keegi ei soovi Kristuse abi, „ei arva end olevat igavese elu väärt” (Ap 13, 46), mida Kristus pakub, siis määrab

- Naerata oma lähedastele ja võõrastele. Vihane pilk nõuab palju rohkemate lihaste pingutamist, kui naeratamine.
- Ära lase käest võimalust lausuda sõbralikku sõna. Väljenda rõõmu ka sinu heaks tehtud pisiasjade üle.
- Hoidu etteheidetest.
- Pea lugu teise seisukohtadest. Vaatenurki on ikka kolm: sinu, minu ja õige.
- Ilmuta head huumorimeelt, kannatlikkust ja vaoshoitust.
- Ole rõõmsameelne; ära kurda alati vaeva ja pettumuste üle.
- Ära pööra tähelepanu pahatahtlikele märkustele sinu aadressil; ela nii, et keegi ei võta neid tõena.
- Ole kaaslasest huvitatud, valmis teda kuulama ja mõistma tema tundeid, mõtteid, tööd.

Käesolevas numbris:

- Maailma kestvaimast valest
- Elada elu nimel
- Vestlusest Jumalaga

ta koostöös Kristuse vastasega endale teise hinna, loob oma lootuse. Nõudlusele vastava. Sellepärast on elule pandud nii erinevaid hindu. Nii spekulatiivseid. Nii arutuid.

Igat uskumust, ideed või usundi, mis paneb inimese lootma lunastusele, jumaluse soosingule või lihtsalt õigusele elada oma tegude ja teenete tõttu, iseloomustab tõeliselt väärtusliku lootuse nappus või puudumine. Igat. Olgu selleks paganluse eri vormid, suured maailmareligioonid, oma tegude kaudu Taeva soosingut taotlev

kristlik mõttelaad, humanism või materialistlik ideoloogia.

Õige lootus ei ole unistus homsest, mida tuleb parandada iga kord, kui homsest saab tänane päev. Seda lootust omav inimene kogeb tänases päevas selle ootuse kindlust, mille lõplik tõdenemine on veel ees. Selle lootuse alus ja siht on Kristus.

„... lootuse Jumal täitku teid kõige rõõmu ja rahuga usus, et teil oleks rohkesti lootust Püha Vaimu väes!” (Rm 15, 13).

MALL VAHTRAMÄE

Maailma kestvaimast vales

Me ei tea, kui kaua olid vastloodud inimesed elanud, kui Eeva tähelepänu köitis hääl, mis ei tulnud Aadama, Jumala ega ingli suust. Kõnelejaks oli kaunis madu. Varsti sai Eeva küll teada, et nõnda oli end maskeerinud Saatan — Jumala vastu mässama hakanud ingel — kuid siis oli juba hilja. Eeva oleks ju võinud meenutada Jumala hoiatust! Oleks võinud... Lihtne on süüdistada Eevat.

Me kõik võiksime vaenlase tema käekirjast ära tunda, võttes arvesse kasvõi seda, mida ta ütles tol saatuse-kuul esimesel jutuaajamisel inimesega. Tol korral ei öelnud Saatan sugugi palju — ainult kaks lauset, millest esimene äratas kahtluse Jumala suhtes ja teine oli otsene vale. Esimene vale Maal! Eeva oli seni kuulnud vaid tõde.

Imekspandav on see, et tänapäevani usub inimkond valdavalt sama valet, märkamata, et kaalul on üks olulisim põhimõte võitluses Jumala ja Saatana vahel — Kas elu on võimalik sõltumatult Jumalast? Jumal ütles, et patustaja peab surema. Saatan väitis kindlalt: „Te ei sure!” Alates sellest ajast on Saatan avanud oma valeinfobüroo filiaalid kõigis paganlikes õpetustes ja re ligioonides ning paraku edukalt ka kristlikes kirikutes ja kogudustes.

„Kas see küsimus on nii tähtis?” imestavad paljud. „Elame nii kaua, kui tuleb surra, üks siis näe, mis edasi.” Saatan ei ajanud hea ja kurja tundmise puu lehestiku varjus ajaviiteks udujuttu. Ta valetab, kuid mitte kunagi sihitult. Mida ta öelduga saavutas ja mida veel taotleb? Järgnevalt mõned momendid.

1. Keelatud sidemed

„Ärgu leidugu su keskel... surnutelt nõu otsijat! Sest igaüks, kes seda teeb, on Jehoovale jäle, ja nende jäleduse pärast ajab Jehoova, su Jumal, nad ära sinu eest!” 5 Ms 18, 10—12. Miks Jumal keelab vägagi huvitavad ja võibolla isegi kasulikud kontaktid?

Jumal ju teab, kuidas Ta inimese lõi. „Ja Jehoova Jumal valmistas inimese, kes põrm on, mullast, ja puhus tema ninasse elavat õhku: nõnda sai inimene elavaks hingeks” 1 Ms 2,7. Tema teab ka, mis inimesega surres juhtub. „Sest põrm saab jälle mullasse, nõnda kui ta on olnud, ja vaim läheb Jumala juurde, kes tema on andnud!” „Sest elavad teavad, et nad peavad surema, aga surnud ei tea enam midagi ja neil pole enam palka, sest mälestus neist ununeb! Niihästi nende armastus kui viha, samuti nende armukadeduski, on ammu kadunud ja neil ei ole iialgi enam osi

kõigest sellest, mis päikese all sünnib.” „Tee oma jõudu mööda kõike, mida su käsi suudab korda saata, sest surmavallas, kuhu sa lähed, ei ole tööd ega toimetust, tunnetust ega tarkust!” „Kui tema vaim väljub, siis ta pöördub tagasi oma mulda; samal päeval kaovad tema kõrged mõtted!” Kg 12, 7; 9, 5—6.10; Ps 146,4.

Kes on siis need miljonitel spiritistlikel seansidel välja kutsutavad „omaksed”? Ei keegi muu, kui peavaletaja ja tema kaaslased langenud inglite hulgast, keda Piibel nimetab kurjadeks vaimudeks. Maskeerumiskunst pole nende jaoks kunst. Saatana huvi selle vastu, et inimesed Jumala poolt keelustatud infobüroo kasutaksid, on igati mõistetav — nii küsitakse ju otseselt nõu temalt. Ja selle nimel on ta valmis tegema kõik, et inimesed usuksid valet surnute seisukorra kohta.

2. Jumala reputatsiooni rikkumine

Eedenis väljaõeldud vale loomulikuks jätkuks on õpetus igavesti põlevast põrgust. See õpetus esitab Jumala iseloomu moonutatult ja on pannud tuhandeid inimesi Teda vihkama.

Piiblis on tõesti tekste, mida võidakse tõlgendada kinnituseks igavese piinapaiga olemasolust, kuid see tuleb tõlkimise ja tõlgendamise. Siin on inimest mõjutanud paganlusest ülevõetud — tegelikult aga Eedenis Saatanalt saadud — uskumus.

Pühakirja sõnum on, et surm lõpetab isiksuse eksistentsi. Piibel õpetab kindlalt, et iga inimene saab tegudele vastava tasu (2 Kr 5, 10; Ilm 20, 13; 22, 12), kas elu- või hukkamõistmise ülestõusmisel (Jh 5, 29; Ilm 20, 9.14; Mt 3, 19.20). Igavesti kestev piin tühistaks selle Jumalale omase halastuse ja õigluse printsipi.

Saatan peibutab inimest kõigepealt ahvatleva valemiga: „Te ei sure kummatigi mitte”, ning olles inimest patuks küllalt vintsutanud, lisab irtitavalt: „Te põlete igavesti põrgupiinas.”

3. Lootus „järgmisele ringile”

Paljud inimesed on jõudnud elus tupikusse. Kui saaks otsast alata! Sajad miljonid inimesed rabelevad patuköödikuis, tajudes oma jõupingutuste mannetust. Saatan aga õhutab: pingutage kõvemini, tehke „pühaduse harjutusi” jõulisemalt, mediteerige... Kui te selle ringi edukalt läbite, alustate järgmises soodsamalt positsioonilt!

Massiliselt nn. kristlikes kodudes kasvanud noori valmistub Idast pärit eksootiliste õpetuste põhjal „uuesti ja tõeliselt alustama” teisel-

pool surma värvaid. Eedenis väljendatud lummava vale tulv summutab paljude kõrvus armastava Lunastaja kutse: „Tulge minu juurde kõik, kes olete vaevatud ja koormatud, ja mina annan teile hingamise” (Mt 11, 28).

Tänu Jeesusele võime alustada uuesti täna. Kuna Saatan püüab iga hinna eest sellist asjade kulgu vältida, soovitab ta lõpliku lahenduse edasi lükata järgmisele ringile, sest ta teab väga hästi, et sellist võimalust ei tule.

4. Surnute kultuse globaalne haare

Supervale on juurdunud rahvaste kultuuris ja kombestik, tagades vale kestvuse ja mõju. Väljendusvõimalused on erinevad:

Väikesed ebausväljendused ja andamid „lahkunud hingede”. Lahkunu tarbeks ohverdatud loomad, kelle „hingede” seljas „lahkunu hing” pikal teekonnal väsimuse korral ratsutada võiks. Ajaloo aastatuhandeid hukatud tohutu arv inimesi, kelle „hing” pidi jätkama oma isanda teenimist ka „teiselpool”. Sajad üksteisega pisut sarnased jutustused juhtumustest pärast „surma”. Kirjeldused hinge kehast lahkumisest, vilisemisest läbi tunneli, kohtumisest Valguse Oleni ja varem surnud sõpradega. Önnis tunne, rohelised aasad ja muusika. Lõpuks vastumeelt taaspugemine „hinge vanglasse”, kehasse, taaselusumine jne.

Piiblis kõneldakse vähemalt kaheksast „vaikivast tunnistajast”, kelle erakordselt ülesäratamisest on juttu. Ükski neist ei pajatanud midagi, sest surmauni on unenägu deta ja ajatajata.

Kogu meie lotus keskendub Kristuse teisele tulemisele.

Pühakiri ütleb, et Jumalal ükski on suremat, s.t. Temal on elu iseenesest (1 TM 6,16; Jh 5,26). Inimese igavene elu on Jumala armuand Jeesuse Kristuse läbi (Rm 6, 23), mitte midagi meis enestes olemas olevat. Inimesel ei ole „surematut hinge”; sellist väljendit Piiblis ei leidu, kuigi usklikud seda vahel tarvitavad.

Kui Jumal puhus põrmust valmistatud inimese „ninasse elavat õhku” ehk vaimu (algkeeles märgib neid sama sõna), „sai inimene elavaks hingeks”. Kui Jumal võtab tagasi oma vaimu, lakkab see elav hing olemast seni, kuni Jumal ta taas ellu kutsu. (Vt. Ps 104, 29.30.)

Nii ei lenda inimese „tegelik mina” surres kuhugi, ehkki väidetakse, et seda olevat surija kaalule asetamisega katseliselt tõestatud. Minu kaal muutub elusast peastki siis, kui ma kaalul olles ei märka, mida teeb mu koerust täis poja varvas kaaluser-

val. (Suurpetja on aga nähtamatu!)

Piiblikestidest nähtub, et inimene saab ülestõusmisest taas elavaks hingeks siis, kui Jumal ühendab taasloodud ihu „elava õhuga” ehk vaimuga. Armuannina antava igavese elu on Jumal töötanud kõigile lunastatuile korraga kätte anda (Hbr 11, 39.40; Ap 2,34). Kristuse teisel tulekul „Kristuses surnud tõusevad üles esmalt; selle järel kistakse meid, kes elame... ühtlasi nendega... Issandale vastu” (1 Ts 4,16.17).

Neilgi, kes kalduvad Jeesuse mõistujuttu rikkast mehest ja vaesest Laatsarusest (Lk 16, 19—31) täht-tähele võtma, tasub tähele panna loo moraali ja lõppsõna, mis ütleb, et siis, kui inimesed Jumala inspireeritud Sõna ei usu, „ei veenduks nad ka, kui keegi surnuist üles tõuseks”. Siingi rõhutab Jeesus, et kontaktivõimalus on seotud ainult ülestõusmisega, mitte surnu vaimu ilmutamisega. Kõnealune allegooriline lugu oli eellugu peatsele reaalse Laatsaruse ülesäratamisele (millega leidis kinnitust Jeesuse hinnang Tema vastaste paadumuse kohta). Laatsarus, kes oli juba neljandat päeva surnud, ei jutustanud midagi „paradiisist” või „Aabrahami sülest”.

Miks inimesi siiski köidab see igipõline vale?

Kas on põhjuseks

1. Ebaterve uudishimu, mis lõpeb mõnegi jaoks kurvalt?

2. Perspektiiv kohe taevasse saada?

3. Meelitat kontakt surnud omastega?

Mõned aastad tagasi vestlesin samal teemal ühe lesega. Ta noogutas nõustuvalt kõigi piiblikestide peale, mida lugesin, kuid lausus lõpuks omelti: „Aga ma tahan, et see ikka nii oleks!” (S.t. oleks „meeldiv kontakt” oma surnud lähedastega.) Kui sellised inimesed vaid teaksid, kellega nad tegelikult vestlevad!

Saatan on suutnud oma vale inimestele meeldivaks teha. Sellepärast on see kestnud, kuigi öeldakse, et valel on lühikesed jalad. Võrreldes igavikuga on 6000 aasta pikkune vale tõesti väga lühikeste jalgadega.

Kõige ilusam on siiski Jumala tõde armuannina antavast igavestest elust. „Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et ta oma ainusündinud Poja on andnud, et ükski, kes temasse usub, ei saaks hukka, vaid et temal oleks igavene elu!” „Kellel on Poeg, sellel on elu; kellel Jumala Poega ei ole, sellel ei ole elu.” Jh 3, 16; 1 Jh 5, 21.

REIN KASK

Mõtteid kahe konverentsi vahel

...Mitte ainult leivast...

Kolm aastat pole aatakümnete ja –sadadega võrreldes pikk aeg, kuid just nii palju lahutab üht SP Adventistide Eesti Liidu konverentsi teisest. Eelolev XXXI konverents toimub 28.–30. maini Tallinnas Mere puistes Adventkirikus. Järgnevad read on mõtisklus sellest, mis on jäänud südamele konverentsidevahelisest perioodist.

Veelkord on kinnitust leidnud kuningas Saalomoni tõdemus: „Ei ole midagi uut päikese all, mis on olnud, see saab olema” (Kg 1, 9). Ajalooratta täissaanud ring on toonud meid taas Eesti Vabariiki. Me oleme vabad. Kirik on vaba elama ja töötama nii nagu enne 1940. aastat.

Me ootasime seda aega. Ootasime, millal võime jälle kasutada pitsatit „SPA Eesti Liit” ning taastada koguduses struktuurid, mis toimisid minevikus. Ootasime, millal võime käes hoida oma kiriku väljaannet „Meie Aeg” ja trükkida vaimuliku kirjandust. Ootasime, millal saame evangeelseteks üritusteks üürida saale väljaspool kirikut ja minna inimeste juurde kõnelema Jeesusest kui inimkonna Päästjast, kartmata, et keegi meid selle eest ähvardaks ja karistaks.

See aeg tuli. Oma üllatuseks märkasime, et tuli äkki. Polnud mahti hingegi tõmmata, kui tuli oodatud ellu rakendama hakata. Ja siis kogesime, et ootuste ja lootuste südamepõlde kandmine ei tähenda veel tegelikku valmisoletust. Almsolek eeldanuks ena ...

Tahes ta...mata lä evamõtted sellele päeva e, 11

Jeesus Kristus tuleb maa peale tagasi, et „luua uued taevad ja uus maa, kus õigus elab” (2 Pt 3, 13). Oma tuleku kohta ütles Jeesus: „Valvake, sest te ei tea, millal kojaisand tuleb, kas öhtul või kesköö ajal, või kulelaulu ajal või vara hommikul, et ta ei tuleks äkitselt ja ei leiaks teid magavat... Õndsad on need, keda majaisand leiab valvamas.” (Mrk 13, 35–36; Lk 12, 37). Valvamas! Mitte ainult ootamas ning öhtul magama heites mõtisklemas: eks Ta tuleb kunagi!

Võimaluste aeg saabus, ja nüüd XXXI konverentsi eelõhtul võib tõdeda, et oleme üllatusest toibumas. Mitmes paigas peetakse piiblikursusi ja Jumalat võib õnnistuste pärast südamest tänada. Mõõnaperiood on lõppenud, kogudus edeneb. Kuid ärgem unustagem, et vaimulikul ärkamisel on omad seaduspärasused.

Õige ärkamisega kaasneb alati usupuhanus — patutunnetus ja patukahetsus, väärte harjumuste ja tegude hülgamine, täielik pühendumine Jeesusele Kristusele. Nii oli ka varakristlikus koguduses. Äratuse algas koguduse seest. 10 päeva ülemises toas — päevad enne Nelipühi — oli sügav ettevalmistus Püha Vaimu saabumiseks. Sama ootab Jumal praegu sinult ja minult.

Selfes suhtes on meil kas-

vuruumi veel küllaga; see vaimulik elavnemine, mille tunnistajaiks praegu oleme, on saanud alguse ühiskonnas toimunud muutustest. Loomulikult on ka selle taga Jumal ning meie eesõigus on uskuda, et välised muutused aitavad kaasa koguduse kasvamisele usus ja armastuses.

• • •

Möödunud aastakümnetel olime surutud kiriku nelja seina vahele. Me harjusime sellega. Kogudusest sai omamoodi tsitadell, mille müüride vahel olime kaitsitud tormituulte eest. Nüüd on aeg väravad valla lüüa ja müüri õgvendada. On aeg mõtiskleda apostel Pauluse sõnade üle: „Sest teie, kes aja poolest peaksite olema õpetajad...” (Hbr 5, 12). Jeesus on kutsunud meid olema õpetajad: „Minge siis ja tehke jüngriteks kõik rahvad, neid ristides Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimesse ja neid õpetades pidama kõike, mida mina teid olen käskinud” (Mt 28, 19.20).

Olla õpetaja tähendab võtta endale vastutus. Inimestena oleme kõik erinevad. Igaühel on omad võimed, talendid. Loomulikult ei saa kõikidest pastorit. Kuid oma lähikonnas on meil kõigil võimalik tegutseda vastavalt võimetele, teadmistele ja oskustele. Jumal ei oota meilt seda, mida me ei suuda, küll aga seda,

mida suudame. Ja võime olla kindlad, et me suudame rohkem, kui seni oleme teinud. Meil on näiteks võimalik võtta vaimulikku kirjandust ja pakkuda inimestele piiblitunde kirjutatud kujul!

Möödunud päevil harjusime, et pastor on inimene, keda jätkub kõikjale. Aeg on muutunud ja siingi tuleb teha korrektiive. Pastor on ainult 1 inimene, kes ei saa ennast lõhki rebida. Avanedes võimaluste juures tuleb tal kaaluda, mis on antud hetkel olulisim. Kogudustel tuleb leppida mõttega, et jutlustaja kuulub ka inimestele väljaspool kirikut, et rahuldada nende vaimulikku nälga ja janu, et otsida „kadunud poegi ja tütreid” ja juhatada neile teed tagasi isakoju.

Evangeeliumid kirjeldavad seika Jeesuse elust, mil Tema silmade ees avanes kaunis vaade voogavast viljapõllust. Jeesuse jaoks kujutas iga viljapea inimest, keda Jumal armastab ja oma taevastesse aitadesse koguda soovib. See kaunis vaade silme ees, kõneles Jeesus probleemist, mis oli aktuaalne siis ja on nüüd. „Lõikust on palju, aga töötajaid vähe; seepärast paluge lõikuse Issandat, et ta läkitaks välja töötajaid oma lõikusele!” Lk 10, 2. Kust leida lõikajaid? Kust leida noori mehi, kes ennastunustavalt oleksid valmis pühendumise kiriku teenistusse? See on olnud probleem möödunud kolme aasta kestel. Vaadates noori, kes on viimase paari aasta jooksul kogudusega liitunud, on põhjust optimismiks. Ja perspektiivis pole võimatu seegi, et mõnegi koguduse tegevust hakkab juhtima koguduse naisliikmest piibliõpetaja. Valvake... ja paluge lõikuse Issandat!

REIN KALMUS

Tere, armas lugeja!

80 aastat on möödunud traagilisest ööst meresõidu ajaloos, mil Põhja-Atlandil pörkus jäämäega kokku ookeaniaurik „Titanic”. „Titanicu” pardal viibis 2224 inimest, neist 1563 leidis meresügavustes külma haua.

Ei, ma ei kavatsen korrata õnnetusloogu, sest selle sündmuse põhjal on vändatud palju filme ja kirjutatud tuhandeid jutustusi. Laevahukkumisi on olnud peale kaugelt 1912. aastat küll ja küll. Siiski on „Titanicu” saanud mererekatastroofi sünonüüm. Arvatakse ka seepärast, et sellel omaaja tippsaavutusel on oma kummaline cellugu.

Esiteks. „Titanicu” reklaamiti kui parimat, suurimat ja täiesti ohutut laeva. Kahekordne laevapõhi pidi kindlustama pääsemise isegi tugevamate vigastuste korral. Trümm jagunes kuuteistkümneks eraldatud osaks, mis pidi tagama teiste osade ohutuse ka juhul, kui vesi tunginuks ühte neist. Päästeaadid valmistati tolleaja uusima tehnoloogia järgi. Ühesõnaga, inimõistatus püüdis teha kõik, et reis Euroopast Ameerikasse ja tagasi oleks mugav, kiire ja ohutu; ega erineks elust suurlinnas. Seepärast kujutasidki kõik „Titanicu” 11 tekki endast luksus-salongide, restoranide, talveaedade, spordisaalide, rulluisutamised, ujumisbasseinide ja türgi saunade kirevat kaleidoskoopit.

Seesama vägev reklaam osutas inimestele karuteene, sest paljud laevasolijad keeldusid otsustavatel minutitel asumast päästepaatisse, kuna usuti laeva „uppumatusesse”. Hilisema analüüsi käigus tegi ekspertkomisjon kindlaks, et laeval oli mitmeid konstruktsioonivigu.

Teiseks. 14 aastat enne „Titanicu” hukkumist ilmus Inglismaal

vähemtuntud ja veidra kirjaniku Morgan Robertsoni sulest romaan „Tarbetus”. Kummalise pealkirjaga raamat jutustas enneolematult suure liiniauriku „Titani” valmistamisest, mida peeti uppumatuks ja maailma luksulikumaks ning kiireimaks laevaks. Õiguse uue laeva esimene teekond üle ookeani kaasa teha said „selle maailma vägevad” — Uue ja Vana Maailma miljonärid. Ühel külmal aprillioöl pörkus „Titan” täiskäigul kokku jäämäega ja läks põhja. Päästepaate hiigellaeval oli vähe ja enamik 2000 reisijast hukkus.

Sünge süžeeaga romaan ei meeldinud inglastele ja see unustati õige pea. Möödus 14 aastat. Ühel udusel ja külmal aprillikuu hommikul vapustas inglasi ametlik teadaanne „Time”i esiküljel: „Atlandi ookeanil toimus meresõidu ajaloo kohutavaim õnnetus. Kompaniile „White Star” kuulunud aurik „Titanic”, mis asus 11. aprillil 1912. aastal oma esimesele reisile, pörkas kokku jäämäega ja uppus. Viimaste andmete põhjal on alust arvata, et 2800-st inimesest on pääsenud vähem kui 700.”

„Times”i esiküljel ilutses silmatorkavalt ka kirjanikust „prohvet” Robertsoni nimi. Kõik, mida see mees aastaid tagasi oli välja mõelnud, muutus järsku kibedaks tõeluseks. Laevade nimedki olid hämmastavalt sarnased — „Titan” ja „Titanic”. „Titan” oli 260 meetri pikkune, „Titanic” — 268 meetrit. Katastroofi põhjus, koht ja aastaaeg langesid samuti kokku. Nii „Titanil” kui „Titanicul” reisisid kõrgema seltskonna esindajad. Kummalgi laeval polnud piisavalt päästepaate. Kokkulangevusi oli hämmastavalt palju. Ajalehed nimetasid Robertsoni süngeks oraaklikuks. Ta sai laevaõnnetuses huk-

kunute omastelt sadu kibestunud kirju. Romaan langes sõna otseses mõttes needuse alla. Kordustükke sellest ei ilmunud enam kunagi.

Kolmandaks. Katastroofi põhjuste uurijaid hämmastas kogenud laevakapteni Edvard Smith’i kummaline käitumine enne kokkupõrget: kapteni teadmisel kaldus laev arusaamatutel põhjustel õigest kursist kõrvale; laev liikus ülemäära kiiresti; jäämägede piirkonda jõudnuna saadi sama piirkonda läbi-vaiht laevadelt viis jäähoiatust, millele kapten ei pööranud erilist tähelepanu; pärast kokkupõrget saadeti SOS-signaali välja lubamatu hilinemisega; samuti anti reisijatele ja meeskonnale käsklus end päästa hilinemisega.

Ühes hiljutises väljaandes on juttu „Titanicu” ühest reisijast lord Canterwille’ist, kellel oli kaasas erisugune pagas — „vaarao Amenhotep IV aegse egiptuse ennustaja suurepäraselt säilinud mummia. Mummia oli leitud hauakambrist väikese templi alt. Mummia rahu kaitsesid pühad amuletid, mis saatsid teda ka sellel ookeanireisil. Päitsis oli muinasegiptuse jumal Osirise kujutis tekstiga: „Ärka oma minestusest ja üks pilk sinu silmadest saab võitu igast sinu vastu sepietatavast salanõust.” Mummia silmakoobastesse olid asetatud maagilised kalliskivid, teda valvasid egiptuse maagide loitsud.”

Mummia asetses puidust kastikeses, „mis polnud paigutatud trümmi, vaid pagasi erilist väärtust silmas pidades... kaptenisilla lähedusse. Võib-olla see naabus avaldaski kapten Smith’ile mõju?... Mis takistab meid oletamast, et lord Canterwille tegi laeva esimesele mehele ettepaneku preester-ennustaja mummiale pilku heita? Niisiis olid maagide loitsud, ja „Titanicu” katastroof toimus. Kas see oli juhuslik kokkusattumus? küsib tsiteeritud kirjutise autor.

„Kas see oli juhuslik kokkusattumus?” võime ka meie täie õigusega küsida. Tegemist on küll oletusega, ent siiski. Piibel hoiatab, et maagia harrastamine ja paganlike iidolite südames kalliks-pidamine viis vanaaja Iisraeli usu-lise laostumise ja hukuni. Apostel Paulus nimetab maagiaga tegelemist „osaduseks kurjade vaimudega” (1 Kr 10, 20).

Kirjanikust „prohvet” Robertsoni kurjakuulutava süžeeaga romaan oli kõigest hoolimata oomoodi hoiatus. Hoiatus, mida ei pandud tähele.

Piiblis on palju hoiatusi maailma lähenevast traagilisest hukkamisest. Näiteks ettekuulutus prohvet Taanieli raamatu teises peatükis. Jumal kasutab sümbolset keelt selleks, et Taanieli kaudu anda maailmale hoiatus: „Nende kuningate päevil püstitab taeva Jumal kuningriigi, mis jääb igavesiti hävitamatuks... See lõhub ja hävitab kõik need kuningriigid, aga ta ise püsib igavesiti” (Tn 2,35—45).

Piibli hoiatusi ignoreerida on ülimalt ohtlik ja rumal, sest apostel Peetrus ütleb Jumala prohvetliku Sõna kohta: „Meil on kindlam prohvetlik sõna, ja te teete hästi, et te seda tähele panete” (2 Pt 1, 19). Piibel ei ole romaan, vaid Jumala armastav hääliminimkonnale. Jumal hoiatab armastuses inimkonda, sest „nõnda on Jumal maailma armastanud, et ta oma ainusündinud Poja on andnud, et ükski, kes temasse usub, et saaks hukka, vaid et temal oleks igavene elu!” (Jh 3, 16).

Tänapäeva elu karm tegelikus sunnib meid ärkama ja küsima: „Kuidas võiksin ohust pääseda?” Vastus on üks — „Astu viivitamatult AEGADE PÄASTEPAATI — võta usus vastu Jeesuse Kristuse lunastus. Teist lahendust pole!” Tule!

VIKTOR NOGINOVSKI

Laps seisab,
surnud liblikas pihus.
Kätte sai
selle,
mis saama ei pea.
Imestus
heledas pilguvihu —
kuhu jäi liblika võlu,
ei tea.

Tuuli
puhuti kaugusse ruttab.
Liblikas käel on tuhmunud,
vakka.
Laps seisab
üks
ja tihub nutta.
Haiget ei saanud,
kuid valu ei lakka.

ÜLLE LÄTTE

Vestlus Jumalaga

1

Miks palvetada? Jumal teab nagunii kõike! Mis mõtet on rääkida Talle asjust, mida Ta teab?

Pooliku südamega tehtud toidupalved ja poolunisõid õhtupalved on üksnes vari sellest, mida kujutab tõeline vestlus Jumalaga.

Et vastata küsimusele: Miks palvetada? küsigem kõigepealt: Miks kõnelda? Miks süüa? Nii nagu söömine toidab meid füüsiliselt ja kõnelemine sotsiaalselt, nii toidab palve meid vaimulikult.

Püüa luua sõbrasuhet kellegagi ilma temaga sugugi rääkimata (või muud moodi suhtlemata), ja sa mõistad, mida ma celnevaga õelda tahtsin.

...

Kõik, mis lahutab meid Jumalast, on patt. Seega on see, kui JÄTAME TEGEMATA midagi, mis ühendab meid Jumalaga, samuti patt. Palve hooletusse jätmine on enda lahutamine Jumalast.

Lisaks sellele, et sina kõneled Jumalale, anna ka Temaile jutujärg. Selleasemel, et vuristada oma palve maha „ühe hingetõmbega“, jätta oma koht vaikusele, mil Jumal saab öelda sulle, mida Ta soovib sulle öelda.

Ühenduse pidamine Jumalaga ei ole kiirustav läbitormamine. Ava Piibel, palu, et näeksid seal Tema tahet, kuuleksid Tema häält. Palve ja lugemine on sama vestluse kaks tahku.

...

Varu aega Issandaga kohtumiseks. Mõtle sellele, et palveaeg on samasugune osa sinu päevakavast nagu ükskõik milline teine kokkulepitud kohtumine või üritus. Pea seda sama tähtsaks kui mingit teist päevakavva mahtuvat punkti — ja pea lepest kinni. Kui võtad aega rääkida Jumalaga, muutub su päevatöö tõhusamaks. Palveaeg aitab seada asjad õigesse tähtsusejärjekorda.

...

Igal hommikul — enne kui miski saab tükeldada su päeva terviklikust, enne kui päev hakkab tõtlema üllatava kiirusega, enne kui töömered nõuavad su tähelepanu ja ootamatud muudatused su päevakavas röövivad sult palveaja — võta aega vaikseks vestluseks Jumalaga, et saada jõudu, usaldust ja nõu eelseisvaks päevaks.

Hoolitse selle eest, et õhtul saaksid päevasündmused koos Jumalaga läbi arutatud ja tehtud väärsummu

andeks palutud. Sel teel saad vabamenuna ja puhanuna ärgata uude hommikusse.

...

On liiga kerge anda järele siis, kui vaimulikud tõed ei lange sulle nagu küpsed õunad. Enamik meie elu vajadusi ja hüvesid nõuavad eesmärgikindlust. Miks ei peaks sama paika pidama suhtlemisel Jumalaga?

Kui ülistustunnete ja palveinnukuse kõrgpunkt näib taanduvat, ära masendu. Tunded tulevad ja lähevad, kuid Jumal on muutumatu. Tema on meie kõrval niikaua, kui meie ei kaugene Temast — hoolimata sellest, mida ütlevad meie tunded.

...

Mida enam on meie elu keskpunktis Jumal, seda mõtestatumalt suudame näha elu ja maailma. Jumala-keskne elu avardab silmaringi ja väärtustab elu.

Palu tarkust eraldada head kurjast. Palu, et valiksid õige tee.

Palu tarkust mõista Jumala tahet. Palu alati, et sünniks Jumala tahe; ära nõua, et Ta vastaks just sulle meelepärasel viisil. Palu tarkust tunda, mille pärast peaksid palvetama.

Palu, et Püha Vaim teeks oma töö ning et kurjuse võim murduks sinu elus ja teiste elus, kelle pärast palvetad. Paludes Jumalalt andestust

konkreetsete asjade pärast, palu, et Jumal kõrvaldaks siis ka süütunde ja valu, mis takistaksid sind mõtlemast heale ja saamast vajalikku abi.

Palu jõudu päevateekonnaks. Kõik teekonnad on pikad ja pingerohted. Palu lisaks jõule rahu. Kui sa usud, et Jumal on targem kui sina, et Tema on võimeline juhtima sinu elu, siis ära muretse lõpptulemuse pärast; muretsemine alahindab Jumalat. Tema tahab sinu suhtes alati parimat.

Palu rõõmu päevateeks. Tundub, et võtab kaua aega enne, kui õpime rõõmu tundma kiusatusest ja raskustest. Ent mõistes, et see, mida sa läbid, kasvatab sind vaimulikult, tunned sa ka rõõmu. Rõõmu ja tänu Jumalale, kes näeb su usu olevat tupeva vastu pidama katsumustele.

KRIS C. STEVENSON

Elada elu nimel

l gal ajal on inimesed otsinud vastust küsimusele: Mille nimel ma elan? Käesoleval ajal on see küsimus muutunud vägagi aktuaalseks. Vastuse annab Pühakiri. Mitte ükski filosoofia, teadusharu või teooria ei saa anda täpsemat vastust või paremat nõuannet kui annab Piibel. Olen seda kogunud enda elus.

Kuni kuuteistkümnenda eluaastani elasin ja kasvasin lastekodus. Sealne elu polnud just meelakkumine. Lastekodu lastel jääb alati puudu vanemlikust soojusest ja armastusest. Võib-olla osalt sellegi poolest sai minust „tänavapoiss“. Hakkasin väga varakult suitsetama, siis jooma, selt-sima kahtlaste kambajõmmidega jne. Algul oli see kõik põnev, kuid mõne aja pärast lõi selline elu vastu. Põgenesin korduvalt lastekodust, elasin tänavaelu, hakkasin varastama. Seetõttu oli sage tegemist miilitsaga.

Kui ma olin 16-aastane, ap-

sendas mind üks lastekodu tööta-ja. Sõitsin koos temaga teise linna. Olin õnnelik, et lõpuks on mul ema, kuid mõne aja pärast selgus, et see naine vajas ainult suuremat elamispiinda, mitte „poe-ga“. Jäin jälle iseenda hooleks. Leidsin kiiresti uued sõbrad ning jätsin kodu täiesti sinnapaika. Sat-tunud kurjategijate gruppi, hakkasin koos nendega hulkuma mööda maad. Varastasime, kaubitsime narkootikumidega, petsime. Selline mädasoo neelas mind üha sügavamalt. Ma ei suutnud välja rabelda ja isegi ei tahtnud seda. „Lõbus“ elu veetles. Olin 20-aas-tane, kui mind vahistati, süüdistatuna paljudes kuritegudes, ka-sosalisena tapmiseski.

Karistusajaks määrati 15 aastat. Kui algas eluetapp koloonias, hak-kasin elatud elu üle mõtteid mõlgu-tama. Minus kerkis küsimus: „Mis saab edasi? Tulin järeldusele, et olin lihtsalt senini vegeteerinud. Ja välja-pääsu olukorrast ei paistnud kuskil. Mitu korda püüdsin võtta endalt elu, kuid arstid said jaole. Elasin nagu

udus. Ma ei usaldanud ennast, sõp-ru; südames valitses kohutav tühjus. Nii möödus mitu aastat.

1989. aasta sügisel hakkasid esi-mest korda tsoonis külastama uskli-kud. Nad rääkisid Jeesusest, rääkisid päästmisest, armastusest ja muust säärasest. Nende sõnad puudutasid mind, kuigi väga kergelt. Tundsin neis mingit soojust, midagi uut ja va-jalikku. Kuid ma ei kuulanud oma südant. Mõne aja pärast tulid uskli-kud uuesti. Sel korral kuulasin neid tähelepanelikult. Südames hakkas midagi pakitsema. Pärast nende lah-kumist avasin voodis Uue Testa-mendi, mille nad mulle sellel õhtul olid kinkinud. Hakkasin lugema. Alusasin Johannese evangeeliu-mist. Lugesin ja mõtlesin kogu öö.

Järgmisel päeval otsustasin: tul-gu, mis tulel, aga ma teen sammu Jeesuse poole. Sama päeva õhtul läksin kirik sse, mille olid oma kä-tega tsoonis ehitanud need poisid, kes uskusid Kristusesse. Vestlesin seal nendega kaua aega. Ja siis, kui hakkasime palvetama, sain võitu tō-kestusest. Langesin samuti põlvili ning palusin: „Jumal, kui Sa oled

olemas, ja kui Sa tahad, et minagi tu-leksin Sinu juurde, tee ime; aita mul leida tee Sinu juurde.“

Ja Ta kuulis mind! Hakkasin ta-sapisi mõistma tõe Jumalast ja pää-semisest. Nüüd ei kujuta ma oma elu ilma Kristuse ja Tema armastuse-ta ette. Ma leidsin oma elule mõtte. Tema veenab inimest selles, et elada tasub Elu nimel.

Zooviksin, et kõik, kes veel ra-hutult ekslevad ja otsivad, peatuksid kasvõi hetkeks mõtlema: Kuhu ma ikkagi lähen? Armas sõber, vaata enda ümber. Ja sa näed, et kogu maailm on ajutine, kirev sirm. Sind ei päästa su raha, su auto, mitte mis-ki materiaalne, kui sa elad ainult nende hüvede nimel. Hakka elama elu mõtte nimel. Tule Jeesuse juur-de. Tema armastab ja ootab sind.

Ainult Jeesus Kristus saab anda igale Temasse uskujale elu Elu ni-mel. Need pole ainult ilusad sõnad. See on elav tõde. Veendud selles, kui avad oma südame Jumalale ja Päästjale.

ALEKSANDER PAVLOV

ARUANNE JEESUSE USUST

15

(Algus „Meie Ajas” nr 1(7) 1990)

On üllatav mõelda, et kristlaskonnas, kus tuntakse eelkõige muret tõusulainena tulvava seadusetuse pärast, on aastakümnete vältel kõnedes ja kirjatöodes kuulutatud, et Uue Seaduse aegse kristlase jaoks kümme käsku enam ei kehti. Ent „Jumal ei anna ennast pilgata, sest mis inimene külvab, seda ta ka lõikab” (Gl 6, 7).

Kristus ei kuulutanud käsu vastast evangeeliumi, sest Kristus ei teeninud pattu. Seda ei kuulutanud ka apostel Paulus, sest Paulus ütleb oma kirjas roomlastele, et käsk on hea ja käsusõna püha, õige ja hea. „Kas me siis teeme käsu tühjaks usu läbi? Mitte sugugi, vaid me kinnitame käsku!” (Rm 7, 12; 3, 31).

Oleks väärdistavalt väita, et kaasaja kristlike kirikute kuulutus Jumala käske alahindab. Võib märkida kasvõi seda, et näiteks luterliku kiriku algupärane õpetus suhtub tunnustavalt Jumala käsuõpetuse autoriteetsusesse. Augsburgi usutunnistuse seletuses õpetatakse muuhulgas nii:

„Prohvetikuulutus ütleb: „Ma panen käsuõpetuse nende südamesse”; Rooma kirja 3. peatükis kirjutab Paulus, et usu kaudu saab käsk kinnitatud, mitte tühjaks tehtud; ja Kristus ütleb: „Kui sa tahad min-

na igavesse elu, siis pea käsud.” Ühtlasi öeldakse: „Kui mul poleks armastust, siis ei oleks midagi kasu.” Need ja paljud sarnased ütlesed osutavad sellele, et käsuõpetus peab leidma meis koha ja saama pidevalt ellu rakendatud.

Mõistagi ei kõnele me tseremoniaalkäsust, vaid sellest käsust, mis sätestab meelelaadi puudutavad seadused, nimelt kümnest käsust. Ent kuna usust on lahutamatu Püha Vaim, ja Tema sünnitab südames uue elu, siis sünnitab Ta südames tingimata ka vaimuliku meelelaadi. Öeldes: „Mina panen käsuõpetuse nende südamesse,” ütlebki prohvet, mis see meelelaad on. Nii et siis, kui me oleme saanud usust õigeks ja oleme sündinud uuesti, tekib meis aukartus Jumala vastu; me hakkame Teda armastama, paluma ja ootama Temalt abi; me hakkame Teda tänama ja ülistama ning jääme ka kõigis ebasoodsais oludes Talle sõnakuulelikuks.”

Ent kahjuks on paljud jutlustajad erinevate vaatenurkade alt üritanud tõestada sedagi, et kümme käsku ei ole Uue Seaduse päevil enam jõus. Oma väidetele kinnituse otsimiseks on nad toetunud piiblikestidele, milles pole üldse jutt kümnest käsust või milles mõistetakse hukka käsuõpetusele kui päästevahendile lootmine (nagu näit. kirjas galatlastele).

Osalt on segadust põhjustanud sõna „käsk” tähenduse mitmekülgsus Piiblis. Seda sõna kasutatakse nii Vanas kui Uues Testamendis mitmes erinevas tähenduses.

Suure osa Piibli pühade raamatute kohta kasutati Jeesuse ajal nimetust „käsk ja prohvetid” või „Käsuõpetus, Prohvetid ja Laulud” (Lk 24, 44), mil käsuõpetus (toora) tähendas kitsamalt viit Moosese raamatut. Ka Jeesus kasutas sageli väljendit „Moosese käsuõpetus”, mõeldes selle all seadlusi, kohtuseadusi ja määrusi, mis olid kirjutatud nn. käsuõpetuse raamatusse ja mida algselt hoiti pühamus seaduselaeka kõrval.

Milline on sinu tee?

○ Ulo Kalmann.

Kuigi Jumal ja Tema tõde on üks, on teid Tema leidmiseks erinevaid. See ei tähenda, et Looja looduga peitust mängiks ja et meil Tema leidmiseks tohtult jõudu tuleks pingutada. Pigem vastupidi: tihti püüab inimene end Looja eest varjata. Inimese ego on raskesti läbipääsetavaks vaheseinaks Jumala ja inimese vahel.

Jumala jaoks poleks probleem seda vaheseina jõuga läbida, inimese ego oma tahte alla suruda ja tema üle valitseda. Kuid see ei ole Jumala eesmärk: see oleks selle vabaduse ja valikuvõimaluse printsipi hülgamine, mille Ta on oma loodule andnud ja mille loomistöö üldse mõtet ei omaks.

Kuulun põlvkonda, keda püüti

kasvatada uss inimkonna helgesse tulevikku teatud kindla sotsiaalse korralduse läbi. Selline perspektiiv iseenesest ei ole halb, ja pole ka tähtis, kuidas seda nimetada: kommunistlikuks ühiskonnaks või „ameerika unelmaks”, peasi, et saavutame ülddise heaoluühiskonna.

Mõtteid niisugusest kaunist tulevikust on hea mõelda siis, kui oled noor ja terve; kui sa ei tea suurt midagi haigustest ning surm on sinust ja su lähedastest veel kaugel mööda käinud. Oled vähe kokku puutunud halva ja kurjaga ning kõik teed näivad suurte ja heade eesmärkide saavutamiseks lahti olevat. Kas saavuta(sime)? Kas pole natuke naiivne ja piiratud arvestada ainult antud hetkega, enda praguse heaoluga? Maailmas on ju endiselt olemas kurjus, haigused ja lõppude lõpuks ka surm! Ütleme, et heaoluühiskond saab võitu kurjusest, ehk haigustestki, kuid surm?!

On aasta 1992. Inimkonnal on seljataga mitme tuhande aastane ajalugu. On millest õppida, kogemusi ammutada. Kas on õpitud, kuidas liigutakse helge tuleviku poole? Tarvitseb avada üks päevalehtedest — sõjad, tapmised, röövimised, vargused, konfliktid. Raamatukogus võime sirvida vanu „uudiseid”. Julgen kinnitada, et sündmuste kirjelduses

ei leia me mingit vahet, vahe on ajas ja kohas. Muidugi on ka häid sõnumeid ja vabandage, kui võimendan ainult halba poolt, kuid halb on jäänud ja selle mastaabid on isegi kasvunud.

Ükskõik millist tänapäeva elu nähtust sisuliselt võrreldes analoogsega minevikust, tundub kõik kuidagi tuttav ja sarnane. Tark Saalomoni on öelnud: „Mis on olnud, see saab olema, ja mis on tehtud, seda tehakse veel — ei ole midagi uut päikese all!” (Kg 1,9).

Näib, et sisulist progressi inimühiskonna arengus ei ole toimunud. Võime rääkida teaduse ja tehnika arengust, kuid see hõlmab ainult ühiskonna välist külge, jättes sisemised eetilised hoovad puutumata. Teaduse ja tehnika abil püüame Jumala loodud struktuurielementideks lahutada ja siis nendega manipuleerida. Tihti lõikame siingi kasu asemel kahju.

Kuid ühiskond koosneb igast üksikust inimesest ja hädad, mis eksisteerivad ühiskonnas, saavad alguse inimesest endast. Läbi aegade on inimese silme ette seatud eeskujusid, kelle järgi joonduda, keda järgides paremaks muutuda. Kuid ikka on need iidolid lõpuks põrmu langenud; need pole toimunud, arenguks jõudu andnud.

Tahaksin siinkohal mõttekäigu katkestada ja öelda, et nii mõtlesin mõned aastad tagasi, enne seda, kui ma polnud veel kordagi hoidnud käes Piiblit. Võib-olla oleks minust saanud pessimist, materialistlik skeptik, aga just siis leidsin enda jaoks suure Eeskuju. Leidsin Ta siis, kui lugesin esimest korda Pühakirja. Ja kuigi see eeskuju võib tunduda oma kannatustes nii inimlik, kiirgub Temast jumalikkust ja täiuslikkust; Tema ei lange põrmu, vaid toimib ja annab jõudu. Teda järgides võime tõesti jõuda sellesse helgesse tulevikku, mida inimkond on nii väga tahtnud saavutada. Tema on see, kelle kaudu Looja on esitanud meile üleskute: „Teie olge siis täiuslikud, nõnda nagu teie Taevane Isa on täiuslik” (Mt 5, 48). See eeskuju on Jeesus Kristus. Tema igaveses ühiskonnas on võidetud ka meie suurim vaenlane — surm.

Kallis lugeja, need mõtted väljendasid lühidalt minu teed Jumala juurde. Võib-olla tundub see Sulle liiga mõistuslikuna. Kuid nagu ma loo algul mainisin, on teed Tema leidmiseks erinevad. Tähtis on, et Sa otsiksid, ja Jumal juhatab Sulle sinu tee.

ÜLO KALMANN

Käsuõpetuse võib jagada kolme põhirühma: käsud, seadlused ja määrused. Käskude all kitsamas mõttes mõeldi dekalooži, Jumala poolt kivilaudadele kirjutatud kümme käsku, mis moodustavad inimelu kõlb-lusnormi. Seadlused olid ühiskondlikud korraldused, mis olid Iisraeli ühiskonnakorra reguleerimiseks hädavajalikud. Need hõlmasid samu eluvaldkondi, mida hõlmavad ka kaasaegsete kultuurrahvaste seaduste-koodeksid. Määrused aga reguleerisid jumalateenistuslikku osa — hõl-masid pühamuteenistust, ohvreid, iga-aastaste pühadega seotud korral-dusi jne.

Viimati nimetatud jumalateenistuslikku korraldust puudutavat osa on sageli nimetatud tseremoniaalkäskuks. Vahe moraalikäsu ja tseremo-niaalkäsu vahel on väga selge. Kümme käsku näitavad, kuidas tuleks elada, et MITTE TEHA PATTU. Tseremoniaalkäsk aga sätestas, kui-das toimida siis, KUI OLI TEHTUD PATTU ning vajati andestust, lepitust, päästet.

Nüüd jõuame käsküküsimuse tähtsaima kohani: tseremoniaalkäsk oli võrdkuju. „Käsk (selle all mõeldakse siin, nagu kaastekstist selgub, just tseremoniaalkäsku) olles ainult tulevaste hüvede vari, aga mitte asjade täiskuju ise, ei või iialgi samade iga-aastaste ohvritega, mida ühtelugu ohverdatakse, teha täiuslikuks nende toojaid” (Hbr 10, 1). Tseremoniaalkäsk ei teostanudki tõelist lepitust, tegelikku puhastust pa-tust. See oli ainult „tulevaste hüvede vari”. Iga ohver kõneles Juma-la Talle tulekust, Kristuse täiuslikust ja ainsast ohvrast, kes ainuüksi saab patud kõrvaldada.

Kas tseremoniaalkäsk oli siis mõttetu? Vastupidi! See kuulutas Päästja tulekut. See oli Vana Seaduse evangeelium. See kuulutas, et „ilma verd valamata ei ole andeksandmist olemas” (Hbr 9, 22) — kõ-neldes Kristuse verest.

Jeesuse käsud

Mäejuhluses lausus Jeesus oma klassikalised sõnad suhtumisest kä-suõpetusse: „Ärge arvake, et ma olen tulnud tühistama käsuõpetust või prohveteid; ma ei ole tulnud neid tühistama, vaid täitma” (Mt 5, 17). Kui üks käsitundja Jeesuselt küsis: „Õpetaja, mis ma pean tege-ma, et ma päriksin igavese elu?” vastas Jeesus: „Mis on käsuõpetu-ses kirjutatud? Kuidas sa loed?” (Lk 10, 25.26). Noormees, kes tuli Jeesuse juurde sama küsimusega, sai sama selge vastuse: „Kui sa ta-had minna elu sisse, siis pea käsud” (Mt 19, 17).

Mõistagi ei tee me siit järeldust, et Jeesus oleks õpetanud toetu-ma käsule kui päästevahendile. Ei moraalikäsk ega tseremoniaalkäsk ei saa inimest päästa — esimene juba seetõttu, et inimene on sellest üle astunud; teine seetõttu, et see on ainult võrdkuju, mitte tõelisus. Pääsemiseks on ainult üks tee, Jeesus (Jh 10, 9; 14, 6).

Kümme käsku, dekaloož, algab sõnadega: „Mina olen Jehoova, sinu Jumal, kes sind tõi välja Egiptusest, orjuse kojast” (2 Ms 20, 2; vrd. 5 Ms 5, 6; 4 Ms 15, 41).

Kes on kümne käsu autor? Jehoova, sinu Jumal. Kes on Jehoo-va? Oleme varasemates osades tähele pannud, et Jehoova on Jeesus Kristus, meie Päästja. Jumala käsud on Tema käsud. Need, kes ürita-vad eraldada Jumala kümme käsku Jeesuse käskudest, rõõvivad Jee-suselt Tema ülemvõimu ja jumalikkuse.

Mõistes nüüd Jumala käskude tõelist olemust, ei imesta me enam selle üle, et Ilmutuseraamatus nimetatakse lõpuaja Jeesuse järelkäijaid nendeks, kes peavad Jumala käske (Ilm 12, 17; 14, 12). Kuid me ei või käskude tähendust ja pühadust rõhutades vähimatki kalduda pida-ma neid pääsemise aluseks. Käsud ei saa olla päästevahendiks.

(Järgneb)

TÄNAN JUMALAT

lahenduste eest. Selle eest, et Temal on vastus kõigile vastamata küsimustele. Elust, surmast, päästmisest.

selle eest, et kuigi ma näen, kuidas maailm mu ümber sukeldub üha sügavamasse kaosesse, ei pea mind haarama lootusetus.

andestuse eest. Selle eest, et ehkki ma olen ebatäiuslik ja nõrk, ootab Jumal mind sellisena nagu olen.

selle eest, et Tema kuuleb mind ka siis, kui olen väsinud, elu käest peksa saanud, masendunud. Siis, kui jõudu ei jätku.

selle eest, et võin pärast ebaõnnestumist tõusta uuesti, et universumi Kuningas ei hülga kunagi, kui mul on raske.

selle õnnistuse eest, mida näen igal päeval oma ja teiste elus. Sõprade eest, kes on abiks siis, kui ma neid vajan. Nurjumiste eest, mis õpetavad ja viivad lähemale Issandale.

lootuse eest. Selle jõu eest, mis teeb elu elamisväärseks. Lootuse eest, mis ulatub ka üle haa. Selle võrratu jõu eest, mille külge klammerdun, kui miski muu ei püsi.

kindla teadmise eest, et Tema on armastus ja et Tema armastus on vääramatu.

selle eest, et Jeesus tuleb varsti tagasi ja kõrvaldab kõik mured.

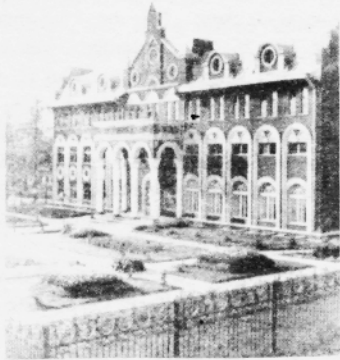
Hoia, Issand, kinni mu käest ja aita, et ma iialgi ei tõmbaks oma kätt ära Sinu pihust.

H. LEMPINEN

Pilk Zaoski seminarile

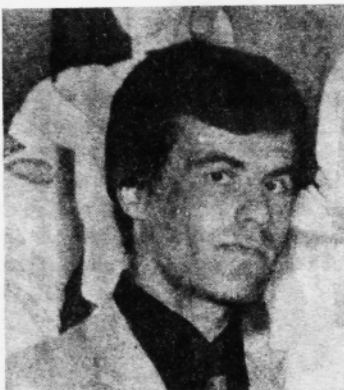
○ Huvitavaid kohtumisi ○

Ühel päikesepaistelisel sügispäeval kuus aastat tagasi võisid Zaoski küla uudishimulikud elanikud näha võorast Moskva numbrimärgiga autot oma külatänaval. Noorema-poolne mees rooli taga paistis olevat mures ja väsinud. Seljataga oli pikk tee. Lootuses leida sobivat kohta vaimuliku seminaris jaoks, oli ta läbi sõitnud juba kõik Moskva ümbruse oblastid. Tuula oblast oli jäänud viimaseks.

Pole võimalik, et Jumalal pole sellele probleemile lahendust. See on ju Tema töö, Tema mure. Nii mõelnud, avastas autojuht äkki, et ta oli jõudnud lageda väljani külatänaval lõpus. Keset välja seisid lagunened koolimaja varemed, kaugemal algas mets. Peatanud auto, silmitses Mihhail Kulakov enda ees avanavat vaatepilti.

See oli Zaoski vaimuliku seminaris algus. Ametivõimudelt luba käes, alustati ehitustöödega ja kahe aasta pärast võis adventkoguduse seminar võtta vastu esimese lennu kaugõppitudengeid. Järgmisel kevadel alustati põllumajandusõpingutega Ameerikast saanud doktor Mittelideri juhendamisel.

○ Juri Junak.

sügisel võeti seminar vastu 25 päevase osakonna tudengit. Vana koolimaja varemetest ülesehitatud peahoone kõrvale on kerkinud mitmed hooned. Praeguseks on katuse all kirjastus, konservitehnik, mitmed põllumajanduslikud abihooned ja osalt ka kirik koos ühiselamuga.

Kui olen läbi sepsivärvate seminaris maa-alale astunud, tunnen, nagu oleksin jõudnud kuidagi puhtamasse ja paremasse maailma. Selleski väikeses maailmas on oma probleemid ja mured, kuid erinevaid inimesi ühendab siin miski, mis on tähtis neile kõigile — usk Jumalasse.

Vestlen siin juba kolmandat aastat õppivate Juri Junaki ning Anna ja Pavel Gontšariga.

Miks te siia õppima tulite?

Pavel: Arvan, et igal inimesel on elus mingi eesmärk, millele ta pühendab kogu oma elu. Minu sooviks on aidata inimestel mõista vajadust Jumala järele. Inimesele ei piisa, kui ütled talle: „Ma tunnen, et nii on õige.“ Talle on vaja tõendeid. Selleks on vaja teadmisi. Selliste teadmiste ja sellise hariduse omandamiseks ma siia tulingi.

Juri: Piltlikult öeldes on mul tunne, nagu oleks unistus saada vaimuliku haridust mul geenides: minu vanaema käis omal ajal samuti vaimulikus seminaris. Tegelikult olen igatse nud võimaluse järele saada vaimuliku haridust.

Millised õppeained teile seminaris kõige rohkem meeldivad?

Pavel: Huvitavad on loomulikult kõik ained, kuid eriti meeldib mulle Piibli teoloogia. See aitab mul paremini Piiblit mõista, paremini Jumalat tundma õppida ja Talle lähemale saada.

Juri: Ootasin kärsitult, millal hakame õppima kreeka ja vana-heebrea keeli. Piibli lugemine algkeeles avas

selle raamatu minu jaoks täiesti uue nurga alt.

Milline näeb välja seminaristi tavaline tööpäev?

Pavel: Peale hommikusööki on hommikupalvus. Sellele viib tavaliselt läbi mõni tudeng või õppejõud. Kella kaheksast algavad õppetunnid ja kahe teistkümnest kaheni on tööaeg. Iga tudeng peab nädalas töötama 12 tundi. Pärast tööd on lõunasöök ja õppimisaeg.

Anna: Muidugi teevad tudengid veel palju muudki. Mõned neist viivad läbi piiblikursusi ümberkaudsetes linnades, paljud laulavad kirikukooris.

Juri: Ma ei ütlekski, et meil on mingi range „tavaline tööpäev“. Kõik päevad on erinevad. Siia sõidab tihti jutlustajaid ja õppejõude teistest maa-dest ning kohtumised nendega toovad päevakava muudatusi.

Anna: Puhkamiseks jääb ikka ka aega! Käime sageli koos pojaga metsas jalutamas. Siin on üllatavalt ilus loodus. Ja loodus on täis Jumala imesid!

Pavel: Teeme sporti — mängime jalgpalli ja lauatennist. Populaarsed on ka nn. perede vahelised kohtumisõhtud kordamööda kellegi kodus.

Kellena te tööle hakkate?

Juri: See on raske küsimus ja ma olen selle pärast isegi veidi mures. Praegu avaneb meie maal tohutult uusi võimalusi. Ma ei tea veel, kas minust saab jutlustaja, evangelist või administratiivala töötaja.

Anna: Mina tahaksin peale lõpetamist töötada meie hingamispaevakooli liinis.

Pavel: Vastaksin praegu samamoodi nagu Jura. Võimalusi on palju.

Võib-olla saab minu tulevaseks ametiks hoopis töö meie kirjastuses või jätkan õpinguid aspirantuuris?

Daniel Duda, olete õppinud teoloogiat Andrews Ülikoolis ja olete seal nüüd õppejõuks. Praegu töötate ajutiselt Zaoskis. Mida te Zaoski seminaris kohta arvate? Kas sellel õppeasutusel on perspektiivi?

Arvan, et praegune olukord nii Zaoski seminaris kui üldse kogu riigis peegeldab suuresti ühiskonnakor- da, mis on valitsenud Nõukogude Liidus 70 aastat. Selles osas on vaja palju muuta. Samuti on vaja muuta usklike hulgas millegipärast levinud arva- must, nagu oleks haridus midagi oht- likku ja nagu ei saaks Jumal selliseid inimesi kasutada. Vastupidi, teoloogiline haridus tuleb viia heale taseme- le.

Teisest küljest on see teoloogiline haridus, mille annab Zaoski seminar, täiesti võrreldav maailma teiste maade kolledžite omaga. Hariduse tase sõltub mõistagi palju sellest, mil- lised on õppejõud. Venemaal praegu vastava kvalifikatsiooniga õpetajad puuduvad, kuna 70 aasta jooksul pole siin sellise hariduse omandamiseks võimalust olnud. See komplitseerib olu- korda, kuid usun, et ajapikku tühi koht täitub. Esialgul tuleb kasutada rohkem külalisõppejõude.

Millised omadused peaksid olema seminaris tulevasele õppuril?

M. D.: Tulevase jutlustaja jaoks on olulisim see, et tal oleks tihedalt Jumalaga; et ta armastaks Jumalat kogu südamest, armastaks Piiblit; et tal oleks tahe koos Jumalaga töötada.

Teisalt nõuab praegune aeg jutlustajalt väga palju. Tulevased jutlustajad peavad olema tahlikud õppima. Praegu eksameid vastu võttes pean oluliseks, et tudengil on tahtmist õp- pida, et ta mõtleb, küsib, tunneb asja vastu huvi.

Kui hiljem piki külatänavat raudteejaama poole sammudes seisatan ja tagasi vaatan, näen seminarihoone katuse sakilisi servi. Siin- made ees on aga paljud tuttavaks- saanud näod, seemiselt säravad näod.

„Teie olete maailma valgus. Ei saa jääda varjule linn, mis asetseb mäe otsas... Nõnda paistku teie valgus inimeste ees...“

HELMESILVET

○ Anna ja Pavel Gontšar pojaga.

„MEIE AEG“

Väljaandja: SP Adventistide Eesti Liit
Toimetaja: Mall Vahtramäe
Toimetus: EE2 400 Tartu, Linda 9
kontakttelefon: 2 84 43

Trükiarv 7 000
Esialgne ilmutussagedus 6 numbrit aastas
Tell. 968. Trükikoda „Täht“ Võrus.